

Galerie a muzeum litoměřické diecéze

Diecézní muzeum v Litoměřicích, jako předchůdce Galerie a muzea litoměřické diecéze, náleží svým založením v roce 1885 mezi nejstarší instituce svého druhu v Rakousku-Uhersku. Jeho cílem přitom nebyla primárně prezentace, ale vytvoření důstojného prostoru pro uchování uměleckých předmětů, které už v kostelích neplnily svou funkci a jimž hrozila zkáza. V duchu dobové filozofie ovšem muzeum sloužilo také ke vzdělávání, podílelo se na celostátních výstavách a působilo osvětově i na poli ochrany památek.

Osud instituce zpečetila druhá světová válka, kdy došlo k předání sbírek německé správě města. Činnost diecézního muzea však nebyla pochopitelně obnovena ani po válce; sbírky zůstaly částečně v depozitářích Oblastního muzea v Litoměřicích a částečně byly zapůjčeny do Krajské, nyní Severočeské galerie výtvarného umění v Litoměřicích. Teprve po listopadu 1989 mohlo dojít k navázání na myšlenku někdejšího diecézního muzea. Stalo se tak v den svátku sv. Václava, 28. září roku 1995, kdy byla v nově zrekonstruovaném pozdně gotickém domě čp. 24 na litoměřickém náměstí slavnostně otevřena první stálá expozice nově zřízené Galerie a muzea litoměřické diecéze. Ty dnes rozvíjí svou činnost v úzké spolupráci s Biskupstvím litoměřickým pod správou Severočeské galerie výtvarného umění v Litoměřicích.

Stálá expozice Galerie a muzea litoměřické diecéze představuje výběr těch nejcennějších děl malířství, sochařství a uměleckých řemesel ze sbírek litoměřických biskupů a proboštů kapituly společně s vybranými díly z majetku jednotlivých farností diecéze. Díla jsou zde uchovávána jako jedinečná svědectví duchovní paměti severočeského regionu, neboť chrámy, pro které byla vytvořena, buď zanikly v souvislosti s důlní těžbou, nebo byly po roce 1989 těžce postiženy trestnou činností. Přes tento tragický příběh dokládají obrovské umělecké a duchovní bohatství severočeského regionu. Ten již od vrcholného středověku patřil mezi klíčové oblasti Českého království, kde působily významné církevní instituce v čele s kapitulou sv. Štěpána v Litoměřicích a pozdějším Biskupstvím litoměřickým.